

**Vraag nr. 180**  
**van 22 september 2000**  
**van mevrouw SIMONNE JANSSENS-VANOPPEN**

*Resolutie studietoelagen – Stand van zaken*

Studeren kost geld, we weten het allemaal. Elk jaar worden er studietoelagen gegeven als financiële hulp bij de studies secundair en hoger onderwijs van jongeren uit gezinnen die het financieel moeilijk hebben.

De financiële voorwaarden om een toelage te krijgen, sluiten echter nog steeds bepaalde groepen gezinnen uit. Op 18 december 1997 werd in het Vlaams Parlement de resolutie betreffende de studietoelagen, met alle vaststellingen en aanbevelingen, eenparig aangenomen (*Stuk 843 (1997-1998) – Nr.1 – red.*).

Drie jaar na de goedkeuring van de resolutie lijken volgende aspecten nog steeds onaangeroerd te zijn.

- Het is wenselijk dat het systeem van de vermoedelijke inkomsten, waarbij de meest recente inkomenssituatie in rekening wordt gebracht, ook bij vrijwillig verminderde arbeidsprestaties met inkomensverlies tot gevolg, wordt toegepast.
- Een groep van rechtmatige gebruikers wordt ten onrechte uitgesloten, omdat hun gezinsinkomen zo laag is dat hun kadastraal inkomen sowieso hoger ligt dan 20 %, en een groep onrechtmatige gebruikers met een hoog KI dat de 20 % van het inkomen niet overstijgt, wordt ongemoeid gelaten. Daarom is het wenselijk dat de KI-toets wordt aangepast, met invoering van een bodem-KI en een plafond-KI.
- De discrepantie tussen de lage minimumgrens is te groot en daardoor moet een progressieve toename van het bedrag van de studietoelage onder de minimumgrens worden ingevoerd.
- Jongeren in het onderwijs voor sociale promotie en bij de overgang naar het hoger onderwijs van één cyclus hebben geen recht op een studiebeurs. Het is wenselijk dat de studietoelagevoorwaarden van deze categorie voor het behalen van een eerste diploma worden aangepast.

De Vlaamse regering werd opgedragen om de huidige regelgeving met betrekking tot de studietoelagen aan te passen. In de Beleidsnota Onderwijs en Vorming 2000-2004 is het wegwerken van mogelijke financiële drempels een duidelijke prioriteit. In

het hoofdstukje "Optimaliseren van de studietoelagen" wordt gesteld dat allerlei initiatieven, zoals het verruimen van het systeem van de vermoedelijke inkomsten, het invoeren van een bodem-KI en de invoering van een jokerbeurs, vanaf het schooljaar 2003 -2004 zullen worden ingevoerd.

De inspanningen om het systeem van de studietoelagen meer toegankelijk te maken, werpen onder tussen hun vruchten af. De campagne in populaire weekbladen en op teletekst is zeker een toe te juichen initiatief om ouders ertoe aan te zetten zich te informeren. Toch vallen er nog steeds groepen gezinnen uit de boot die nochtans het volste recht hebben op een tegemoetkoming in de studiekosten van hun kind(eren).

1. Hoever staat het met de uitvoering van deze goedgekeurde resolutie ?
2. Welke concrete maatregelen zijn reeds genomen om bepaalde aspecten van de resolutie aan te passen aan de maatschappelijke realiteit ?
3. Welke maatregelen overweegt de minister te nemen om tegemoet te komen aan de andere aspecten ? Is er hiervoor een timing ?
4. Wordt er naast de invoering van een bodem-KI ook in een plafond-KI voorzien, zoals voorgesteld in de aangenomen resolutie ?
5. In welke concrete gevallen kunnen studenten een beroep doen op de "jokerbeurs" ?

In de goedgekeurde resolutie werd uitdrukkelijk aandacht gevraagd voor probleemsituaties waarin "samenwonende studenten", "deeltijdse studenten" en "zittenblijvers" zich bevinden.

Biedt de jokerbeurs hier een oplossing, of komt de minister op een andere wijze tegemoet aan de concrete noden en behoeften van deze doelgroepen ?

**Antwoord**

1. Bij besluit van de Vlaamse regering (BVR) van 22 september 1998 werden artikel 7 van het BVR van 13 juli 1983 betreffende de studietoelagen voor hoger onderwijs en artikel 7 van het koninklijk besluit (KB) van 23 augustus 1972 tot vaststelling van de minvermogensgrens van de kandidaten voor een studietoelage voor secundair onderwijs geactualiseerd en uitgebreid naar meer gezinssituaties die leiden tot een vermin-

dering van het inkomen in vergelijking met het inkomen van twee jaar vóór het jaar waarin de studietoelage wordt aangevraagd.

Sindsdien wordt ook bij vrijwillige gehele of gedeeltelijke opschorting van de hoofdbetrekking, zoals loopbaanonderbreking of deeltijdse prestaties, rekening gehouden met het vermoedelijk inkomen.

2. Het kadastraal inkomen als bijkomende financiële voorwaarde tot het verkrijgen van een studietoelage wordt omschreven in artikel 12, § 2, van het BVR van 13 juli 1983 en in artikel 3 van het KB van 23 augustus 1972.

Indien het kadastraal inkomen in verhouding tot het in de personenbelasting bekende inkomen ongewoon hoog is, namelijk meer dan 20 %, wordt er geen studietoelage toegekend.

Een aantal aanvullingen aan deze basisregel heeft ook echte minvermogende kandidaten opgevangen (BVR van 31 augustus 1992 en BVR van 17 december 1992).

Zo kunnen personen die getroffen worden door een tijdelijke daling van het belastbaar inkomen zich beroepen op de regel van het aansluitend referentiejaar : indien zij worden afgewezen omdat het kadastraal inkomen te hoog is in verhouding tot het inkomen van het normaal in aanmerking te nemen jaar, kan dit kadastraal inkomen worden vergeleken met het inkomen van een aansluitend jaar.

Daarenboven is de uitsluitingsfactor niet van toepassing op kandidaten waarvan het in aanmerking te nemen inkomen geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit het bestaansminimum of voor minstens 70 % bestaat uit alimentatiegeld, uit vervangingsinkomsten en uit tegemoetkomingen aan mindervaliden.

De uitsluitingsfactor is evenmin van toepassing op gehuwde studenten, zelfstandige studenten en alleenstaande studenten die door niemand kunnen worden onderhouden.

Indien de kadastraalinkomentest wel moet worden toegepast, worden vervangingsinkomsten, alimentatiegeld en pensioenen (voor hoger onderwijs enkel indien lager dan de minimumgrens) vervat in het belastbaar inkomen, verdubbeld vooraleer dit belastbaar inkomen getoetst wordt aan het kadastraal inkomen.

3. Momenteel wordt gewerkt aan de aanpassing van de regelgeving ten voordele van de studenten uit het onderwijs voor sociale promotie die later hoger onderwijs van één cyclus wensen te volgen.

4. Verder kan ik meedelen dat ik de toelagebedragen wens aan te passen aan de reële studiekosten die gebleken zijn uit de gezamenlijke studie van de KU Leuven en de Universiteit Gent.

Wat de progressieve toename van de 100 %-toelage naar de 150 % toelage, een verdere uitbreiding van het systeem van de vermoedelijke inkomsten, het invoeren van een bodem-KI en de jokerbeurs betreft, wens ik een breed overleg te voeren met de betrokken instanties vooraleer concrete maatregelen te nemen.

Ik gaf tevens opdracht aan mijn administratie om reeds een aantal voorstellen uit te werken.